

Kiåla d. 12 November 1873.

Min käre Atticus!

Som Du ser af dateringen, så är det ej ännu en vecka sedan jag afflyttade mitt fjärde brev till Dig och sedan känner jag en lemt att skrifa till Dig. Jag vet ej huru det rätt förhåller sig med breffskrifveri, man har varit så bildade, begifvade personer, för hvilka breffskrifning är en verklig plåga, andra åter, som görade sig med största nöje och lätthet. För min del, utan att på något sätt vilja rekna mig till de begifvades antal, tycker jag, att när jag, såsom nu h. v. skrifvar till Dig, talar jag med Dig. — Att andra skrifa reflectioner, notor, bestämt svar eller mindre på jollskundrad, att åter skriva om de som nyheter, leder för till till språket, man att uppfatta breffskrifning som ett stumt samtal är, enligt min åsikt, det värsta, och man naturligtvis kan tala tröstligt eller tråkigt, gladt eller sorgligt, allt som man har förmåga skriva. — I ditt fjärde b. v. s. det jag såg del af, till utveckling, om nämner Du, att Du hade Din komposition. "Beriklas vil skadagares dödssång", färdig, men hur Du uppfattat situationen, om Du utfört den i öfverfång, vattfång, eller endast i blygty, derom nämner Du ej ett ord. Lika litet, i hvilket format m. m. Om denna njugghet härror af Din lust, i ett af dina brev till utveckling, (här efter figurar jag Din tanke med: Alex. för konstnärskunsk) att jag minns med beskriifning om Taffel, så vill Du begripa, att, då vi andra så del af breffsamtal, vi kunna finna det såv. det är intressant, hvilket mindre eller icke alls intresserar henne. Jag upprepar därför ännu en gång mitt förnatgegnade, att Du skall skriva på halva breff, ty Du kan Du komma att utaflyttande till beskriifningar af Taffel och akademiska hufvudstaden och på de andra beskriifva Din egen öden under veckan. — Nog kan Du begripa att jag, som så oändligen intresserar mig för mätning och att hvad till konsten höres, är alldeles osannolikt att jag höra huru Du tänkt och utfört Din första komposition, inför flika mästare som de skarskottas mästare. Ej heller har Du gyllnat ett ord huru dina landtmäns Taffel nu förefalla Dig, sedan Du varit i tillfälle att jämföra dem med hvad Du ser dagligen för. — Vill Du nu absolutt inte plåga och skriva till Alex. om

Dessa fäken, så ber jag Dig i slutet af denna skrivelse att säga mig. Jag
 är oändligt tackfull att få höra om Sika fäken. - Tanker
 mig härpå vill jag säga. Tala om en predikan el. ett föredrag, som
 i skamman i måndags höll i kyrkan. Det var bibelskapets
 ärenden, som förs på Martin Luthers namnsdag. Den började
 för det om utställningen i Uppsala. Ännu är tvåhundra språk
 översatta biblar och böcker ^{och} bra och lifligt såsom
 det är med hans förmåga. Men då han kom till att tala
 om kristendomens många rikthet i utveckling och
 konst, för konsterna, eller konstnärerna, eller konsterna
 rättad det stora publicum i skapelse. Han sade, att
 världens omfattas konsterna och dess utveckling med en beaktning
 som gav till dyrkan, samt att man för givet att alla
 delar glöms bort såsom geniet skapare. - Man kunde
 ju glömma denna bitterhet om man ej anade, att denna
 der låg en hand begravnad ^{menligt} i den gamla afogheten mot Renes-
 sans, att ej säga afvundssjukt. Som flera mig, bland dem
 kristna, antaga att denna konstnär i öppningens varjett
 backar, så kan man, efter denna förtid, ej annat än ogilla
 hans uttale. Men för man också förbi detta, så kvarstår ändå
 alltid det faktiska i hans anseende mot omöjligheten, som
 dyrkas om att tala på dess uppgift. Hur ut kan
 det? Hur ut kan han haad man tänker, när man ser en vacker
 taffel? Tänker man mer på Rubens, t. ex., än det han i en
 af sina mest verkade vilat i skapelsen? Jag för min del tror,
 att man kan tyckas, hänförens af en konstverk, utan att ej
 tänka på konstnären. Detta tror jag också, att skamman i
 själva verket ^{och} också tänker sig, om det borde varit be-
 dröf för de lifvande konstnärerna som hans ord gällde och de
 tror jag mig just så de begrava hunden. Ty den som varit a-
 nnu till en del ^{och} är så populär som han, man kommer
 till den sorgliga erfarenheten, att denna tro på popularitet
 börjat vakla under en förtid, som han, förut att han är
 mycket angelägen om denna tyfus efterök, ej förmått att
 finna andra förtid på öppningens höjden. Skulle
 han inte, att det är konstnärernas förtid, som gör dem
 förtid för ^{menligt} och allmänhet ^{och} alla deras förtid, så
 kan talat om hunden är han gott. Men jag tror, att han,
 såsom också kristna sade, saknar ömsjuktiden, denna de
 stora konstnärernas förtid. (Allmänhet tror jag,
 att ömsjuktiden är ett något, som man hos de flesta skatt-
 menar förtid för förtid. - Men för att återgå
 till hans förtid af geniet, så nöter vi i det åter en
 punkt hos L. en jag ganska i hans människokännedom.
 Det är i allmänhet, tror jag, att när entusiasmen för lust,

(fortsätt med bapstänthet)
 säga, kunna de första applauderna gälla. Konstnären, konsta-
 verket eller Gud, såsom upphöfvet till allt detta. Det liden
 underligt att tala om att applaudera Gud, men om någon
 kunde vi tala om hvad som helst, ty du vet, att jag ej bror
 har kända Guds eller för att komma på det klara måste man
 gå till botten eller spetsen af saken, ty att sätta dom efter
 hufva bevis är onödt, olagligt. Men, att vi äro i en kyrka
 t. ex. i Smärcke, der predikanten blir applauderad, der
 församlingens förnämsta efter predikans slut trycka
 hans händer och utrofnas honom för hvad han lärt
 dem; för att han fört deras häg och förne åt ett hätt till
 det tillförene ej varit riktigt. Nu frågas, är denna
 beundran af Konstnären, predikanten, och tillaren, äro
 ja också konstnärer, en beundran af honom, af hvars tal
 eller af Gud, såsom upphöfvet till hoardera. Jag för
 mig det Tooi, att när man beundrar en konstnär eller
 ett konstverk man åst^{und}ar, löss eller sådane kommer
 till hans upphöf, ^{en} (reflektionen) är ej tvilling-
 brot med entusiasmen. Entusiasmen måste alltid
 gå förut, emedan den är så beroende af det första in-
 trycket och när sedan den begyner reflektionen kom-
 mer, ja regleras onödigt, förnämjas eller kanske
 förstöras, men med reflektionen kommer också för hen
 på roten och upphöfvet. Detta tooi jag ej. har förhållit
 ty entusiasmen och reflektion förde, enligt min tanke,
 ännu vara så sammantvåadade eller oklara begrepp
 för honom, ja biskop han också är, eller ingen är
 ofelbar, endast till vana. — Jag vill säga att i konst
 man kan betrakta i konstfilosofi; ja, skulle jag gerne vilja ha
 hvad vi förhållit i saken. — Gud nåt. Slut för denna gång. —
 Den 15 November 1873.

Urfäktade att öfverförifas är så fullt af öfverförifningar och
öfverförifningar, men jag blef så ofta fört, att jag ej kunde
hålla tankarne tillfamnade. Jag hoppas att de andra kon-
neda på hvad jag menat. De utmärkt intressanta bref af
S: kanne till Alex. Men jag, just här, kan inte enig att han läst det till
någon. De några näst jag jätte brefet till Alex. näst till
Ligen att hon också var intresserad af det samma, ty hennes bref till
Ligen om hennes öfverförif. Lige dagar för det som varit till
får hennes uppgift i och för det som varit i Hongi. - I går på en jag
läst på en att befattat Enberg för första gången efter hans hem-
komst. Han är inte en som stölgst personage och han en
som tror om sig. Mitt. De kunna verkligen alla de förhopp-
ningar som varit om honom på sig. Omjaktet, omjaktet!
Omjaktet De hade tyckt om det, det, det. Mitt, ty

framgångerna tyckas höpa sig på dig. Men, min gäsp-hane skapar i mig
ett stort hjerte. Nu återigen får jag undvika Dig om en beställning
med thy tillagande papperingar. Du må ingelunda tas att jag gör om
kring och någon framåt till utgående till dig. Men ingelunda
det är din begrundliga tanke som tyckes en gång för alla vara på kon-
stnären, att du sedan vid dina förste verkens tjänst hos de nyck-
felle skulpturerna skall utgå, att du är deras äggarde gästgästgäst.
Jag ber dig här, att ha min gäsp-hane om utgångshet,
ty han är i sig att den största präglings värde kan lägga på en
fjäder är medgång, emedan den leder afseende till en fjäder
lik och utgående av det, som utgått kan kringa och förstå en
begrundning. Men denna beställning förhåller sig med det och för-
ståda. I fredags om aftonen var jag hos Eklof för att bera
upp några mark för diverse verk, som jag levererat
till pappersbryggare och under samtalen kunde han få
tala mig om förhållanden om dig och din vistelse i skuren.
Han sade att han varit för några dagar sedan hos Helle-
H. och fått sig vid sina tapflos och sade att han flere gå-
nger nämnde tala vid mig om att han gerne önskade ha en tap-
la målad af dig. Jag frågade om han hade något förhållande
ämne och berättade om H. H. beställning och att du går
i förståelse om ledning därpå. Han sade att han ej ville
hafva någon flicka följande och heller något porträtt utan
att han tänkte lämna afgifande till dig själv. Jag nämnde ka-
non att han ej på något sätt skulle komma till dig utom att
du utöfna dina funderingar. Detta tycktes han vara
generad af att göra utan menade att om du utöfna
att måla på skulptur kan skicka dig en vesel och för hett
helt skulle du få utgå och ha du anfår för bästa
och som för tillfället skulle införas dig. Att han ka-
mer att skicka åtminstone 500 franc tyder jag på afgifne
men förmodligen skickar han 800 till 1000, ty jag är afse-
tygad om att han ej vill vara förtä till H. H. - Har du ej
framgång, så jag mig honom som har det? Jag har under
min lifstid åtminstone ej fått maken. - Det var juut, då
jag afbräckades af Eklofs beställning, så tälle jag om, att
du hade gjort några utkast till H. H. beställning och att
det kanske var det att du afseende på hans fader att du
innan han sked till gifte skulle utgå. Detta sade jag em-
edan jag blef så förskrädd af hans beställning och jag
Deputat tänkte att Eklof kunde efteråt junda en an-
nan vize. - Men han menade att han är alldeles myckel
skunnig i flikt, att han endast är en vän af tapflos och
att han gerne ville hafva af dig en tapla och att du va-
re den rätta personen att afgöra hvad du ville måla.

